

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣ Ο ΤΥΑΝΕΑΣ ~ ΜΙΑ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ ΤΟΥ ΑΧΙΛΛΕΑ

Ἄρχισα να συζητάω με τον Αχιλλέα», είπε ο Απολλώνιος, «χωρίς προηγουμένως ν' ανοίξω κανένα λάκκο, όπως έκανε ο Οδυσσέας, για να τον δελεάσω με αίμα αρνιών, αλλά αφού πρώτα προσευχήθηκα, με τον τρόπο που προσεύχονται οι Ινδοί στους ήρωες τους.

“Αχιλλέα”, είπα, “ο πολύς ο κόσμος λέει πως έχεις πεθάνει, εγώ όμως δεν το δέχομαι αυτό, όπως δεν το δέχεται κι ο Πυθαγόρας, ο πρόγονός μου στη σοφία. Αν λέμε αλήθεια, τότε δείξε μας τη μορφή σου, και θα δεις και συ καλό, που θα 'χεις τα μάτια μου για μάρτυρες της ύπαρξής σου.” Αμέσως έγινε ένας μικρός σεισμός γύρω από τον τύμβο,* και πρόβαλε ένας νέος ίσαμε πέντε πήχεις ψηλός' από τη χλαμύδα που φορούσε θα τον περνούσες για θεσσαλό. Η θωριά του δεν έδειχνε διόλου αλαζονική, όπως νομίζουν μερικοί για τον Αχιλλέα' και παρ' ότι η όψη του ήτανε φοβερή, φαινόταν και εύθυμη συνάμα.

Όσο για την ομορφιά του, έχω να πω ότι δεν έχει ακόμα βρεθεί ο ποιητής που θα την παινέψει όπως της αξίζει –κι ας είπε γι' αυτήν ο Όμηρος τόσα και τόσα-, γιατί ξεπερνά κάθε περιγραφή' και περισσότερο την αδικεί ο ποιητής υμνώντας την παρά πλησιάζει την πραγματικότητα. Κι ενώ το ύψος του ήταν όσο είπα πριν, μεγάλωνε ακόμα περισσότερο, γινόταν διπλάσιος κι ακόμα

περισσότερο, μου φάνηκε πως έγινε δώδεκα πήχεις και πως μαζί με το ύψος του μεγάλωνε κι η ομορφιά του. (...)

Με χαιρέτησε κι είπε, “Χαίρομαι που σε ανταμώνω, γιατί από καιρό τώρα είχα ανάγκη να βρεθώ με κάποιον σαν και σένα. Οι Θεσσαλοί πάει καιρός που έχουν σταματήσει τις προσφορές, μα βρίσκω πως δεν αξίζει να θυμώνω, γιατί αν θυμώσω θα καταστραφούν χειρότερα απ’ ότι οι Έλληνες κάποτε σε τούτο εδώ τον τόπο. Τους συμβουλεύω όμως να μην τηρούν συμπεριφορά υβριστική απέναντι στα έθιμα και να μην αποδεικνύονται χειρότεροι από τούτους εδώ τους Τρώες, που αν και σκότσω τόσους δικούς τους, μου προσφέρουν δημόσιες θυσίες, μου αφιερώνουν τους πρώτους καρπούς και αφήνουν πάνω στον τάφο μου κλάδους ελαίας ικετεύοντας για μια συμφιλίωση που εγώ δεν πρόκειται ποτέ να δεχτώ: οι ψεύτικοι όρκοι τους δεν θα μπορέσουν να κάνουν ώστε το Ίλιον να ξαναβρεί την παλιά του λαμπρότητα μήτε να γνωρίσει ακμή όπως πολλές άλλες πολιτείες που στο παρελθόν καταστράφηκαν, κι η πόλη τους πάντα θα ’ναι σαν να αλώθηκε μόλις χτες. Για να μη προκαλέσω τα ίδια και στους Θεσσαλούς, θέλω να μεσολαβήσεις εσύ και να μεταφέρεις στο κοινό των Θεσσαλών τα όσα σου είπα”.

“Θα μεσολαβήσω”, είπα, “και σκοπός της αποστολής μου θα είναι να μη καταστραφούν. Όμως έχω να σου ζητήσω κάτι, Αχιλλέα”.

“Σε καταλαβαίνω”, είπε’ “είναι φανερό ότι θέλεις να με ρωτήσεις για τον Τρωικό πόλεμο. Κάμε, λοιπόν, **πέντε ερωτήσεις** που να τις επιτρέπουν οι Μοίρες”.

Τον ρώτησα **πρώτα** αν η ταφή του έγινε όπως την περιγράφουν οι ποιητές. “Είμαι θαμμένος όπως το επιθυμήσαμε και εγώ και ο Πάτροκλος. Από μικροί ήμασταν αχώριστοι και τώρα μας κρατά ενωμένους ο αμφορέας που περιέχει την τέφρα μας, κι είμαστε ένα. Όσο για τους φημολογούμενους θρήνους των Μουσών και των Νηρηίδων: οι Μούσες ούτε που πάτησαν ποτέ εδώ’ όμως οι Νηρηίδες εξακολουθούν ακόμα και τώρα να έρχονται.”

Μετά τον ρώτησα αν η Πολυξένη σφάχτηκε πάνω στον τάφο του, και

κείνος είπε ότι αυτό ήταν αλήθεια, μόνο που δεν την έσφαξαν οι Αχαιοί αλλά με τη θέλησή της ήρθε στο μνήμα πιστεύοντας πως ο έρωτάς τους ήταν άξιος μεγάλων τιμών, και ρίχτηκε πάνω σ' ένα ορθωμένο σπαθί.

Η **τρίτη** ερώτησή μου ήταν: “Η Ελένη, Αχιλλέα, πήγε πραγματικά στην Τροία, ή πρόκειται για ιστορία που επινόησε ο Όμηρος;”

“Για πολύν καιρό ζούσαμε σε πλάνη, και στέλναμε πρέσβεις στους Τρώες και δίναμε μάχες για χάρη της, λες και βρισκόταν στο Ίλιο εκείνη όμως, από τότε που την άρπαξε ο Πάρις έμενε στην Αίγυπτο, στο σπίτι του Πρωτέα. Όταν το διαπιστώσαμε αυτό, πολεμούσαμε πια για την ίδια την Τροία, για να μην υποχωρήσουμε ρεζιλιεμένοι.”

Προχώρησα στην **τέταρτη** ερώτηση, λέγοντάς του πως ήταν παράδοξο τ' ότι η Ελλάδα έστειλε τόσο πολύ στρατό, και τέτοια παλικάρια, όπως περιγράφει ο Όμηρος, μόνο και μόνο για να πάρουν την Τροία.

“Μα κι οι βάρβαροι”, είπε ο Αχιλλέας, “δεν ήταν κατώτεροί μας. Γι' αυτό άνθιζε τότε η αρετή σ' ολόκληρη τη γη.”

Κι η **πέμπτη** ερώτησή μου ήταν: “Πώς το 'παθε ο Όμηρος και δεν ήξερε για τον Παλαμήδη; Ή μήπως ήξερε, αλλά επίτηδες τον απέκλεισε από την ιστορία σας;”

Κι ο Αχιλλέας: “Αν ο Παλαμήδης δεν ήρθε στην Τροία, τότε ούτε Τροία υπήρξε ποτέ. Όμως επειδή ήταν άνθρωπος πολύ σοφός και άριστος πολεμιστής, και φονεύθηκε με απόφαση του Οδυσσέα, ο Όμηρος δεν τον βάζει στα ποιήματά του για να μην υποχρεωθεί να τραγουδήσει τα αίσχη του Οδυσσέα.”

Κι άρχισε να τον θρηνεί γοερά ο Αχιλλέας, εκείνον τον μέγιστο και κάλλιστο, εκείνο το παλικάρι που ξεπερνούσε τους πάντες στη φρόνηση και στην αντρειοσύνη και που υπηρέτησε τις Μούσες όσο άλλος κανείς’

“Εσύ Απολλώνιε, που ξέρεις ότι οι σοφοί πρέπει να φέρονται

μεταξύ τους με αξιοσύνη, φρόντισε τον τάφο του και στήσε όρθιο το άγαλμα του Παλαμήδη που τώρα είναι παραπεταμένο' είναι ριγμένο καταγής κάπου στην Αιολίδα, απέναντι από τη Μήθυμνα της Λέσβου." Αυτά είπε και χάθηκε με μια μικρή αστραπή, γιατί είχαν αρχίσει πια να λαλουν οι πετεινοί.»

(Τά ές Τυανέα Άπολλώνιον, Δ 16).

* R.L.: Ο Φιλόστρατος εννοεί τον τύμβο του Αχιλλέα στην Τροία.

Από το βιβλίο "Η αποστολή της Ελλάδας" του Sir Richard Livingstone

Πηγή/φωτογραφία: Αντικλείδι, antikleidi.com